

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-1459/23-B

Název	Základní škola Vyškov, Na Vyhlídce 12, příspěvková organizace
Sídlo	Na Vyhlídce 12, 682 01 Vyškov
E-mail	zsvyhlidka@vys.cz
IČO	49408496
Identifikátor	600125785
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Miloslav Brtníček
Zřizovatel	město Vyškov
Místo inspekční činnosti	Na Vyhlídce 12, Vyškov
Inspekční činnost na místě	5. 6. 2023 – 7. 6. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola Vyškov, Na Vyhliďce, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny.

Škola vzdělává v pěti běžných třídách prvního stupně 79 žáků z celkového počtu 104 žáků. V době inspekční činnosti škola evidovala 63 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“), z toho 25 žáků bylo vzděláváno ve dvou speciálních třídách zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona pro žáky se závažnými vadami řeči. Škola vzdělávala také pět žáků s odlišným mateřským jazykem. Pravidelné zájmové vzdělávání poskytovala školní družina 60 účastníkům ve dvou odděleních.

Stravování žákům zajišťuje školní jídelna. V rámci projektů Ovoce a zelenina do škol a Mléko do škol jsou žáci vedeni ke zdravému způsobu stravování.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) při řízení školy využívá svých dlouholetých zkušeností. Za hlavní cíle si ve své koncepci rozvoje školy stanovil budovat přátelskou školu s kvalitním vzděláváním, s důrazem na sport a moderní technologie. Koncepci realizuje také zapojením školy do četných sportovních projektů, které mají za cíl rozvíjet sociální kompetence a tělesnou zdatnost žáků. Ředitel si ponechal většinu kompetencí týkajících se řízení školy. Systém komunikace a předávání informací založil zejména na osobním kontaktu, pravidelném plánování činností a elektronické komunikaci. Hospitační činnost je cílená a poskytuje vyučujícím zpětnou vazbu k jejich práci, málo se však zaměřuje na práci pedagogů s žáky se SVP. Na jednáních pedagogické rady projednává organizační záležitosti a úkoly zaměřené na další rozvoj školy, vyhodnocuje vzdělávací výsledky žáků. Podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků i příležitosti pro vlastní profesní rozvoj nastavil funkční a cíleně podporuje společné vzdělávání celého pedagogického sboru. I když se zabývá problematikou podpory nových a začínajících pedagogů, podařilo se mu doposud v této oblasti vytvořit jen částečně účinný systém práce.

Poradenské služby ve škole jsou zajišťovány výchovnou poradkyní, která je zároveň i metodičkou prevence. Výchovná poradkyně sice vede pečlivě evidenci žáků se SVP, ale informace o žácích poskytuje učitelům jen formální cestou, nesystematicky, což se nejeví jako účelné, neboť někteří vyučující nemají dostatečný přehled o podpůrných opatřeních těchto žáků. Vzhledem k výraznému nárůstu žáků se SVP ve škole, takto rozdělené kompetence výchovné poradkyně neumožňují dostatečně sledovat dodržování doporučení školských poradenských zařízení. Méně funkční personální zajištění ŠPP včetně kontroly dodržování doporučení školských poradenských zařízení se také projevilo v poskytovaném předmětu speciálně pedagogické péče, kde bylo zjištěno, že nejsou u všech žáků tato doporučení důsledně dodržována a náplní předmětu je spíše jejich doučování. Naopak velmi účinná byla účast asistentek pedagoga na vzdělávání žáků. Jejich aktivní zapojení do činností bylo promyšlené, efektivní a přínosné pro všechny přítomné žáky i učitele, kteří jejich přítomnost dokázali efektivně využít.

Prevence sociálně patologických jevů je zajišťována převážně preventivními programy a spoluprací s odborníky. Případným rizikovým chováním žáků se metodička prevence ve spolupráci s ředitelem a vyučujícími bezodkladně zabývá a řeší je v úzké spolupráci s jejich zákonnými zástupci, popřípadě i s odbornými pracovišti. Pro vyhledávání a cílenou podporu žáků nadaných nemá škola vytvořený systém, jejich nadání je rozvíjeno v případě jejich zájmu zejména účastí v soutěžích a školních kroužcích. Strategie předcházení školní neúspěšnosti je účelně nastavena, pro žáky ohrožené školním neúspěchem jsou

organizovány konzultace, doučování. Méně pozornosti věnuje škola preventivnímu zjišťování klimatu třídních kolektivů a pohody jednotlivých žáků.

Pro zajištění výchovy a vzdělávání žáků má škola dobré materiální podmínky. Třídy jsou účelně a vkusně vybaveny vhodným nábytkem a v dostatečné míře i didaktickým materiálem a digitální technikou.

Školní družina má dvě oddělení, z nichž jedno nedisponuje dostatečným prostorem pro průběh zájmového vzdělávání při plném počtu účastníků. Obě však mají k dispozici relaxační místo se společenskými hrami a různými stavebnicemi. Účastníci družiny mohou využívat i ostatní prostory a vybavení školy, zejména pak tělocvičnu, školní hřiště, zahradu a ostatní učebny ve školní budově.

Celkový stav materiálně technického vybavení školy ředitel ve spolupráci se zřizovatelem cíleně sleduje, vyhodnocuje a hledá možnosti jejich zlepšování. Zároveň hledá další finanční prostředky k podpoře činnosti (pronájmy tělocvičny, příspěvek zřizovatele na aktivity žáků atd.).

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání žáků probíhalo v klidné atmosféře, kterou vytvářela vstřícná vzájemná a respektující komunikace mezi vyučujícími a žáky a dodržování nastavených pravidel chování. Společným znakem sledovaných hodin byla vysoká míra aktivizace žáků a účelné zajištění názornosti četnými didaktickými pomůckami. Pedagogové využívali vhodně činnostní učení, které umožňovalo aktivní osvojování poznatků a dovedností. Toto spolu s účelným střídáním metod a forem práce u žáků přispívalo k zájmu o probíranou látku a vedlo k jejich aktivnímu zapojení do výuky. Učitelé obvykle zařazovali do výuky kooperativní metody práce, práci ve dvojicích či skupinách, což posilovalo komunikativní dovednosti žáků. Žáci byli učiteli vhodně podporováni. Ti od nich očekávali úspěšné splnění úkolu, v případě potřeby jim nabídli pomoc. Efektivitu vzdělávání žáků zvyšovala okamžitá zpětná vazba o jejich aktuálních výkonech. K podpoře žáků se SVP docházelo ve většině sledovaných hodin, ne vždy však byla cílená na jejich konkrétní výukové problémy. Pedagogové přímo ve výuce respektovali individuální pracovní tempo žáků. V písemnostech byla patrná diferenciací zadávaných úkolů. Menší podpora byla věnovaná žákům nadaným. Učitelé jim nenabízeli rozšiřující nebo gradované úkoly. Pedagogové využívali v menší míře práci s výukovými cíli. Žákům bylo obvykle sděleno téma hodiny, ale to, jakého cíle mají na konci hodiny dosáhnout jim bylo řečeno jen ojediněle. Zpětná vazba od žáků o naplnění cíle hodiny, sebehodnocení žáků, případně vzájemné hodnocení byla zaznamenána jen v některých hodinách. Závěry hodin byly méně promyšlené, výuka byla mnohdy z důvodu časové tísně zakončena pouze rychlým shrnutím samotným učitelem.

Ve vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace byla zařazena promyšlená podpora rozvoje čtenářské gramotnosti, která byla vhodně rozvíjena v celém vzdělávacím procesu ověřováním porozumění textu v hodinách, prací s klíčovými slovy i následné reprodukce obsahu, které vedly k vhodnému rozvoji komunikativních kompetencí žáků. Nabídka knih a didaktických pomůcek zaměřených na práci s textem, měla pozitivní dopad na prohlubování čtenářských dovedností i osobnostní rozvoj žáků. Méně často však měli žáci prostor k dialogu a formování vlastních myšlenek. Ve výuce vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace učitelé vedli žáky k osvojování matematických pojmů a vztahů, k přesnému používání správné terminologie a symboliky. Účinně byla podporována matematická gramotnost na základě vytváření dostatečného prostoru pro objevování nových poznatků v návaznosti na již nabyté znalosti. Výuka vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět byla ve většině hospitovaných vyučovacích hodin orientovaná

nejen na popis nebo klasifikaci poznatků, ale také na hledání zákonitostí přírodních jevů. V rámci výuky se vyučujícím dařilo propojovat učivo s reálnými životními situacemi. Jako zdařilý se jeví i přístup některých pedagogů k rozvoji kritického myšlení. Žáci však byli málo vedeni k vyhledávání informací z různých zdrojů. Ve výuce tělesné výchovy byly využívány zajímavé sportovní pomůcky a voleny kooperativní i soutěživé činnosti, které u žáků vhodně rozvíjely pohybovou koordinaci, vytrvalost a přinášely rovněž potřebné uvolnění, relaxaci a radost z pohybu.

V hospitovaných hodinách ve speciálních třídách pozitivně ovlivňovala průběh vzdělávání přítomnost dvou pedagogických pracovníků, z nichž jeden byl vždy speciální pedagog. Uplatňované vzdělávací strategie vyučujících se přizpůsobovali individuálním potřebám žáků, takže se je dařilo motivovat a aktivizovat ke všem činnostem. Pedagogové se žáky vhodně pracovali individuálně a diferencovaně. Individuální práce s žáky spočívala také v nácviku orální řeči před logopedickým zrcadlem přímo ve třídě, což umožňovalo důslednou nápravu řeči. Pro plné soustředění žáků při individuální logopedické péči však chybí prostorové oddělení logopedické části od zbytku třídy. Efektivitu vzdělávání žáků zvyšovala okamžitá zpětná vazba a vhodně využívaná pochvala. Učitelé věnovali dostatečný prostor péči o hlasový projev, sebevyjádření, cílené nápravě individuálních komunikačních potíží. Žáci byli také vedeni ke správnému sezení při psaní a celkově ke správným hygienickým návykům při práci. Učitelé volené metody a formy vhodně doplňovali názorností, především obrázky či kartičkami. V závěru hodin většinou jen krátce shrnuli probrané učivo, minimálně zařadili prvky sebehodnocení či vzájemného hodnocení a velmi málo poskytli žákům krátkou zpětnou vazbu využitelnou k jejich dalšímu učení.

Na základní vzdělávání vhodně a systematicky navazuje zájmové vzdělávání. Hospitované činnosti probíhaly v laskavé a klidné atmosféře s aktivním zapojením vychovatelek, asistentek pedagoga a žáků. Ti se rádi zapojovali do nabízených aktivit, které zahrnovaly činnosti zájmové, odpočinkové a pohybové. Při odpočinkových činnostech měli účastníci zájmového vzdělávání možnost volit si z pestré nabídky her a stavebnic, kterými jsou obě oddělení velmi dobře vybavena. Při hospitovaných aktivitách žáci akceptovali nastavená pravidla, byli k sobě ohleduplní a respektovali pokyny vychovatelek.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání žáků škola průběžně sleduje. Dosaženou úroveň očekávaných výstupů formulovaných ve školním vzdělávacím programu učitelé pravidelně u žáků ověřují. Využívají k tomu převážně sumativní nástroje, jako jsou různé druhy a formy ústního a písemného zkoušení po dokončení učebního celku. Většina vyučujících hodnotí práci žáků v hodině také formativním způsobem a pozitivně tak podněcuje žáky k dosahování úspěchu. Pedagogové cíleně uplatňují motivační složku hodnocení a vyhledávají příležitosti umožňující všem žákům zažít radost z vlastního pokroku. Při hodnocení vzdělávacích výsledků žáků škola používá klasifikaci, účinně využívá také slovní hodnocení, především u žáků se SVP. Uplatňovaný způsob hodnocení výsledků vzdělávání žáků dostatečně podporuje jejich školní úspěšnost a pozitivní motivaci k učení. Pro zjišťování úrovně znalostí a dovedností žáků využívá škola také externí nástroje. Se získanými výsledky však pro zkvalitnění procesu vzdělávání dále účelně nepracuje.

O prospěchu a chování žáků se pedagogičtí pracovníci vzájemně informují na čtvrtletních jednáních pedagogické rady prostřednictvím třídních učitelů. Zvýšenou pozornost věnují na těchto jednáních žákům s nedostatečným prospěchem nebo problémovým chováním. Celkové výsledky vzdělávání žáků měly v posledních třech letech stabilní úroveň a 75 %

prospělo s vyznamenáním. Přesto se ve škole vyskytují i žáci s rizikem školní neúspěšnosti, úkterým poskytují pedagogové podporu prostřednictvím doučování ve stěžejních vyučovacích předmětech. Pro žáky pátého ročníku realizuje škola nad rámec běžné výuky intenzivnější přípravu k přijímacím zkouškám na nižší gymnázia školy. Přestože průběžné výsledky žáků opakovaně vykazovaly dobrou úroveň, chybělo stanovení individuálního postupu při vzdělávání žáků s rizikem školní neúspěšnosti a pravidelné vyhodnocování jeho efektivity.

Aktivitu, zájem a nadání žáků škola podporuje i jejich zapojením do soutěží s různým zaměřením. Pravidelně organizuje sportovní akce, do kterých se zapojují nejenom žáci z okolních základních škol, ale i děti ze škol mateřských. V průběhu roku je naplňování školního vzdělávacího programu vhodně podporováno zařazováním zajímavých exkurzí, výukových nebo kulturních programů a dalších školních akcí. Přínosné pro rozvoj klíčových kompetencí jsou zejména projektové dny nebo pravidelné slavnostní akce (Halloween ve škole, dny otevřených dveří, zakončení školního roku - Loučení s pátáky atd.), na jejichž organizaci i realizaci se žáci aktivně podílí. Škola rovněž organizuje množství kroužků, které většinou vedou její zaměstnanci. Umožňuje tak žákům formovat jejich zájmy a záliby a rovněž plnohodnotně trávit volný čas.

Závěry

Vývoj školy

Od minulé inspekční činnosti došlo k:

- částečné obměně pedagogického sboru školy,
- navýšení počtu tříd a počtu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,
- rozšíření digitální techniky,
- elektronickému zabezpečení školy.

Silné stránky

- Přátelský a vstřícný přístup vyučujících k žákům, průběžné formativní hodnocení a široká nabídka didaktických pomůcek, motivovala žáky k dobrému učebnímu výkonu.
- Škola se pravidelně zapojuje do organizace a konání četných sportovních soutěží, aktivně vytváří podmínky pro rozvoj pohybových dovedností žáků a prohlubuje pozitivní partnerské vazby s okolními školami.
- Pestrá nabídka zájmových kroužků pozitivně podporuje kvalitní trávení volného času žáků.

Slabé stránky

- Málo účelné rozdělení kompetencí školního poradenského pracoviště je rizikovým faktorem v oblasti kontroly dodržování doporučení školských poradenských zařízení žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Nesystematičnost práce školního poradenského pracoviště se projevuje málo efektivním vedením učitelů a méně účinnou podporou v oblasti všech školských služeb.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Účelně rozdělit kompetence školního poradenského pracoviště, aktivně zapojit do činnosti další pedagogické pracovníky.
- Zaměřit hospitační činnost a další vzdělávání pedagogů na práci s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Zařazovat do výuky více činností zaměřených na práci žáků s didaktickou technikou a podporovat u nich vyhledávání informací z různých zdrojů a v různých formách.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 14 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csic.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. M3 Výkaz o základní škole podle stavu k 30. 9. 2022 ze dne 5. 10. 2022
2. Z 2-01 Výkaz o školní družině – školním klubu podle stavu k 31. 10. 2022 ze dne 1. 11. 2022
3. Školní řád č. j. 38/22 ze dne 31. 8. 2022 s účinností od 1. 9. 2022
4. Vnitřní řád ŠD č. j. 38ŠD/2022 – s účinností od 1. 9. 2022
5. Výroční zpráva o činnosti školy – školní rok 2021/2022
6. Rozvrh hodin tříd platný ve školním roce 2022/2023
7. Zápisy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2021/2022 a 2022/2023
8. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělávání pedagogických pracovníků
9. Vzdělání pedagogických pracovníků vedené ve školním roce 2022/2023 a osvědčení z absolvovaných seminářů
10. Plán DVPP na školní rok 2022/2023
11. Písemné a grafické výstupy žáků (vzorek)
12. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání platný od 1. 9. 2022
13. Přehled výsledků vzdělávání tříd ve školním roce 2021/2022 a 2022/2023
14. Dokumentace školního poradenského pracoviště ve školním roce 2021/2022 a 2022/23
15. Třídní knihy jednotlivých tříd vedené ve školním roce 2022/2023
16. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání platný od 1. 9. 2022
17. Přihlášky do školní družiny pro školní rok 2022/2023
18. Přehledy výchovně vzdělávací práce školní družiny vedené ve školním roce 2022/2023

19. Dokumentace k hodnocení ekonomických podmínek, podmínek zajištění bezpečnosti a školního stravování
20. Plán hospitací na šk. rok 2022/2023 a záznamy o provedených hospitacích
21. Seznam žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve školním roce 2022/2023
22. Inspekční zpráva č. j. ČŠIB-84/15-B ze dne 23. 2. 2015

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Zuzana Podloučková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Bc. Dana Haláková, kontrolní pracovnice

Mgr. Jiří Černý, školní inspektor

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.